

ශ්‍රී ලංකාවට අවශ්‍ය බොම්බයි එණු මැනක්
 හිත තුරු ප්‍රධාන වශයෙන් පිටරටින් ගෙන්වනු
 ලැබිය. නමුත් පසුගිය දසර ක්ෂයේ වියළි
 කලාපයේ සමහර ප්‍රදේශවල ගොවීන් සර්ප්කව
 බොම්බයි එණු වගා කර ඇත. වියළි කලාපයේ,
 අන්තර් මැදි කලාපයේ හා තෙත් කලාපයේ
 සමහර ප්‍රදේශවල සර්ප්කව බොම්බයි එණු වගා
 ක්ල ඇති බව නිරීක්ෂණය කර ඇත. මේ අනුව
 කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සුදුසු ප්‍රදේශවල
 බොම්බයි එණු වගාව ව්‍යාප්ත කිරීමට කටයුතු
 කරගෙන යයි.

උග්‍රා කරණ කාලය:-

කන්නයේදී තද වර්ෂාවක් ගෙන් පසුව මෙම බෝගය ක්ෂේත්‍රයේ පිහිටුවීම වඩා සුදුසුවේ. කෙසේ වෙතත් අනතුරු කලාපයේ තද වර්ෂාවක් රහිත වියළි මාස හතරක් ඇති ප්‍රදේශවල පමණක් ජල සම්පාදනය යටතේ බොම්බයි එළු වගා කළ හැක. අස්වනු තෙලන කාලයේ වියළි කාල ගුණයක් පැතිරී ඉතා වැදගත්වේ. මේ නිසා බොම්බයි එළු වගාවට සුදුසු ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීමේදී ඉහත කරුණු කිසියම් ගැන සැලකිලිමත් විය යුතුවේ.

කෘෂිකර්ම නිලධාරී

— သိင်္ခဒိကံ ဗေဒနိယံ ဝိသိသိ. —

නිර්දේශිත පිටිපිටිය:-

බීජ අවශ්‍යතාවය :-

හෙක්ටයාර් එකක වගාව පිහිටුවීම සඳහා බොඳිසි. ඒ. ඡා. ක්ලෝ ග්‍රෑම් 8 - 9 පමණ අවශ්‍ය වේ. බීජ වල ප්‍රරෝහණය වීමේ හැකියාව ඉතා උසස් මට්ටමක තිබේ නම් හෙක්ටයාර් එකකට බීජ කිලෝ ග්‍රෑම් 8 ක් පමණ වත්වේ.

අවශ්‍ය තවත් පාත්ති ප්‍රමාණය:-

තවත් සඳහා පළමුව සුදුසු ස්ථානයක් තෝරා ගත යුතු වේ. මෙහිදී හොඳින් හිරු එළිය ලැබීම, ගැඹුරු හා හොඳින් ජලාපනය වන පාත් සහිත වීම හා පිරිසිදු ජලය ලබා ගත හැකි වීම ආදී කරුණු සලකා තවත් සඳහා ස්ථානයක් තෝරා ගත යුතු වේ. බොම්බයි එළු තවත් පාත්ති වලට ජල සම්පාදනය කාන ක්‍රමය අනුව ප්‍රමාණයන් දෙකක තවත් පාත්ති ගොවීන් විසින් සාදා ගනු ලැබේ. මල් බාල්දි වලින් ජලය සැපයීම කරන ගොවීන් සෙ. මී. 90 පළල හා මී. 3 ක් දිග ඇති උස් තවත් පාත්ති සාදා ගනී. මෙවැනි තවත් පාත්ති 135 හෙක්ටයාර් එකක ව්‍යාප්තව පැල ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය වේ. මල් බාල්දි වලින් ජල සම්පාදනය කරන විට අහිත කර හා අවාසිදයක තත්ත්වයක් කිසියම් ඇතිවේ. ඒවා නම් මල් බාල්දි වලින් ජලය දමන විට තවත් මතු පිට පස තද වීම නිසා ජලය උරා ගැනීමට බාධාවීම, තවත් පාත්ති මට්ටම් වීම එකකාර නොවුණු විට ජලය පහත් ස්ථානවල එකතුවීම නිසා මෙවැනි ස්ථාන වල වර්ධනය දුර්වල වීම, ජල සම්පාදනයට අධික ශ්‍රමයක් හා කාලයක් වැය වීම වේ. දෙවෙනි තවත් වර්ගය සෙ. මී. 75 පළල හා මී. 3 ක් දිග උස් පාත්ති වේ. මෙම තවත් පාත්ති වලට ජල සම්පාදනය කිරීමේදී පාත්ති අතර වූ කාණු ජලයෙන් පුරවා පාත්ති වලට ජලය උරා ගැනීමට සලස්වනු ලැබේ. මෙවැනි පාත්ති 160 කින් හෙක්ටයාර් එකක ව්‍යාප්තව සඳහා අවශ්‍ය බොම්බයි එළු පැල ලබා ගත හැක. සමහර ප්‍රදේශවල ජල පිරිමසා ගැනීම සඳහා ශීල්ල තවත් පාත්තිද බොම්බයි එළු තවත් සඳහා භාවිතා කරයි.

තවත් පාත්ති සැකසීම:-

පළමුව තවත් බිම වල් පැල ආදියෙන් තොර කර ගත යුතු වේ. මේ සඳහා වල් ශාක හා වෙනත් ශාක සුන්වුන් පසට යට නොකර තවත් බිමෙන් ඉවත් කර භක්ෂණය වේ. ඉන්පසු තවත් බිම සෙ. මී. 15 ගැඹුරකට බිම පෙරලීම සිදු කරනු ලැබේ. කැට පොඩි කර සිසුම් ලෙස පස සකස් කර ගත යුතු වේ. හොඳින් ජලය බැස යන පරිදි තවත් බිම වටා කාණු සකස් කර ගැනීම ඊළඟට කළ යුතු වේ. ඉහත කාර්යයන් නිම කිරීමෙන් පසු තවත් පාත්ති සැකසීම කරනු ලැබේ. ඉන් පසු තෝරා ගත් පළලට උස් තවත් පාත්ති මීටර 3 ක් දිගට සකස් කර ගනු ලැබේ. සෑම උස් තවත් පාත්ති මීටර 3 ක් දිගට සකස් කර ගනු ලැබේ.

මොවු ගොවි තරුණයන්ට බොම්බයි එළු වගාවෙන් ආදායමක් ලැබිය හැකිය.

සෑම උස් තවත් පාත්ති දෙකක් අතරම සෙ. මී. 30 පමණ පළල ඇති කාණුවක් තිබිය යුතු වේ.

බොම්බයි එළු තවත් පාත්ති වලට හොඳින් දිරා ගිය කාබනික පොහොර යෙදීම වැදගත් වේ. මේ සඳහා හොඳින් දිරා ගිය කොම්පෝස්ට් හෝ හොඳින් දිරා ගිය ගොම පොහොර වැනි කාබනික පොහොරක් භාවිතා කළ හැකි වේ. ඉහත සඳහන් කාබනික පොහොර වර්ගයන් කුඩා දෙකක් පමණ තවත් පාත්තියකට යෙදීම සුදුසු වේ. ඉන්පසු එම කාබනික පොහොර පාත්තියේ මතුපිට ඇති පස් සමඟ අහල් 3-4 ගැඹුරට මිශ්‍ර කරනු ලැබේ.

තවත් පාත්ති ජීවානුහරණය කිරීම:-

තවත් පාත්ති ජීවානුහරණය කිරීමෙන් බලාපොරොත්තුවන්නේ රෝග කාරක දිලීර වැනි ක්ෂුන්ද්‍ර ජීවීන් හා හානි දායක කෘමීන් පමණ ජීවත් වන්නේ නම් ඔවුන් හැකි තරම් දුරට විනාශ කිරීමයි. විශේෂයෙන් තවත් පාත්ති වල තවත් පැලවලට සැහෙන දියමැන් කෑමේ රෝගය තවත් පාත්ති ජීවානුහරණය කිරීමෙන් මග හරවා ගත හැක.

බොලිබයි උණු තදාන් පාත්ති ජීවානුහරණය කිරීමට ප්‍රධාන වශයෙන් ක්‍රම දෙකක් භාවිතා කළ හැක. මෙවා නම් ගිණි තැබීම මගින් ජීවානු හරණය කිරීමයි. තදාන් පාත්ති ගිණි තැබීම මගින් ජීවානුහරණය කිරීමේදී පළමුව තවත් පාත්ති දළ පස අඟල් 3 ක් ගැඹුරට තෙමෙන පරිදි තෙත් කළ යුතු වේ. ඉන්පසු පිදුරු හා අඟයා මාරුවෙන් මාරුවට අඟල් 10 ක් උසට ඇතිරිය යුතු වේ. පිදුරු තවටු අඟල් 2 ක් පමණද අඟයා තවටු අඟල් 1 ක් පමණද සන කමට මාරුවෙන් මාරුවට අඟල් 10 උසට ඇතිරීම කළ යුතු වේ. ඉන්පසු තද සුළං නැති අවස්ථාවකදී සුළං අතට විරුද්ධ දිසාවෙන් තදානව ගිණි තැබීම කළ යුතු වේ. සෙමින් සෙමින් වැඩි පෙලාස්ක් අඟයා හා පිදුරු ගිණි තැබීම සිදුවුවා රත් වූ ජල දාෂ්ප මගින් හොඳින් තදාන් පාත්ති ජීවානුහරණය වේ. මෙසේ දෙකාස්ක් පමණ ගිණි තැබීමෙන් බොහෝ දුරට ජීවානුහරණය කර ගැනීමට පුළුවන.

රසායනික ද්‍රව්‍ය යොදා ගෙන තදාන් ජීවානු හරණය කිරීමට දුර්ලභ. බීජ සිටුවීමට පෙර පහත සඳහන් දිලීර නාශක යොදා ගෙන තවත් පාත්ති ජීවානුහරණය කළ හැක. වෙළඳ පලේ ඇති මොරට නම් දිලීර නාශකයෙන් (8 සි එන් බී. නම් රසායනික ද්‍රව්‍ය අඩංගු දිලීර නාශකයන්) ග්‍රෑම් 05 ක් ජලය ලීටර් 10 දියකර දැමීමෙන් උකක තවත් පාත්ති කොටසකට යෙදිය යුතු වේ. තදානේ බීජ සිටුවීමට දිනකට පෙර මෙය කළ යුතු වේ. එසේ නැත්නම් වෙළඳ පලේ ඇති කැප්පාන් නම් දිලීර නාශකයෙන් අවුත්ත එකක් ජලය ගැලුම් 1 1/2 දියකර දැමීම අඩි 100 යෙදිය යුතු වේ. මෙම දිලීර නාශකය බීජ සිටුවීමට දිය කට පෙර තදානට යෙදිය යුතු වේ. එසේ වාගු දිලීරය අධික අවස්ථාවක තවත් පාත්ති දැමීමෙන් නම් ගිණි තැබීම හා රසායනික ද්‍රව්‍ය තවත් පාත්ති මතට යෙදීම මගින් ජීවානුහරණය කිරීමට වඩා සුදුසු වේ.

තවනෙ බීජ සිටුවීම:—

තවත් පාත්ති ජීවානුහරණය කරගත් පස පහත සඳහන් පොහොර ප්‍රමාණයන් යොදා පස සමඟ හොඳින් මිශ්‍රකර ගත යුතු වේ. යුරියා කිලෝ ග්‍රෑම් 2.3 ක්ද, සාන්ද්‍ර සුපර් පොස්පේට් කිලෝ ග්‍රෑම් 2.3 ක්ද හා මිශ්‍රරියට ඔප් පොටෑෂ් කිලෝ ග්‍රෑම් 2.3 ක්ද ගෙන හොඳින් මිශ්‍ර කර එම මිශ්‍රණය

හෙක්ටයාර් එකක වගාවක් සඳහා පිලියෙල කර ඇති තවත් පාත්ති වලට යෙදීම කළ යුතු වේ. එසේ නැතහොත් උණු පොහොර මිශ්‍රණයෙන් හෙක්ටයාර් එකක වගාව මාසයට කිලෝ ග්‍රෑම් 09 ක් යෙදීම කළ යුතු වේ. ඉන්පසු තවත් පාත්ති හොඳින් මට්ටම් කර සිටුවීම සකසා ගත යුතු වේ. තවත් පාත්තිවල භරස් අතට සෙ. මී. 10-12.5 පතරය කිබෙනසේ සෙ. මී. 1 ගැඹුරට පේලි සලකුණු කරගත යුතු වේ. මෙම පේලි වල බීජ සිටුවීම කළ යුතු වේ. සෙ. මී. 1 කට වඩා ගැඹුරින් බීජ සිටුවීම වලකාගත යුතු වේ. බීජ සිටුම් පස් තවටුවකින් වැසිය යුතු වේ. තවනේ පිපීස්සු පස් ම භාවිතා කරන්නේ නම් වඩා සුදුසු වේ. තවනේ පාත්ති වල බීජ සිටුවූ පසු මෙතම් වපොස් (වෙළඳ නම් මෙතම් වපොස් හෝ දැමරෝන්) හෝ මොනොක්‍රොමොපස් (වෙළඳ නම් අසෝඩින්, නුවක්‍රෝන්, හා මොනොක්‍රොමොපස්) යන රසායනික ද්‍රව්‍ය අඩංගු කෘමි නාශකයක් තවත් මතට යෙදිය යුතු වේ. පසුව තවත් පාත්ති වලට මල් බාල්දියකින් හොඳින් ජලය සැපයීම කළ යුතු වේ. තවත් පාත්ති වලට බීජ ප්‍රයෝගනය වන තුරු දිනපතා ජල සම්පාදනය කිරීම වැදගත් වේ. දින 6-8 ගතවූ පසු බීජ ප්‍රයෝගනය වී පසෙන් මතු වේ. මෙ අවස්ථාවේදී තවත් මත අතුරා ඇති පිදුරු ආවානය ඉවත් කිරීම වැදගත් වේ. දිලීර රෝග වලකා ගැනීමට පැලවී ගෙන එන බොම්බයි උණු තවනකට කාප්පාන්, බැනොතිල්, ඩෙලසින් එක්ස් වැනි දිලීර යෙදීම කළ යුතු වේ.

තවත් ආවරණය කිරීම :

අධික දැවැන්ත හා රාත්‍රි කාලයේ පිත්ත වැටිලෙන් බොලිබයි උණු තදාන් ආරක්‍ෂා කර ගැනීම සඳහා තවත් අවශ්‍ය දෑදෙන වේ. අධික දැවැන්ත පළුක කාලයේදී තවත් දැවැන්ත ඇති විටක පමණක් ආවරණය කිරීම වැදගත් වේ. තවද රාත්‍රි කාලයේ පිත්ත අධික නම් රාත්‍රි කාලයේදී තදාන් ආවරණය කිරීම වැදගත් වේ. තවත් අවස්ථා කිරීමට පොලිතින් පොල් අතු යොදා ගත හැක. තවනට සෙ. මී. 60 පමණ ඉහළින් සිටින සේ හා සුළුතම ඔරොත්තුදෙන සේ ආවරණ සාදා ගැනීම කළ යුතු වේ.

තවත්නට ජලසම්පාදනය කිරීම :

තවත්නට වලට ජලසම්පාදනය කිරීම සඳහා පිරිසිදු ජලය භාවිතා කිරීම වැදගත්වේ, එක තැන රැඳී පල් වූ ජලය තවත්නට වල ජල සම්පාදනය සඳහා භාවිතා කිරීමෙන් තවත්නට රෝග වැඩි වීමට ඉඩ ඇත. තවත්නට පාත්ති අතර කාණු ජලයෙන් පුරවා තවත්නට පාත්ති වලට ජලය උරා ගැනීමට ඉඩ දිය යුතුවේ. පාත්ති සම්පූර්ණයෙන් ජලයේ ගිල්වීම සුදුසු නොවේ. තවත්නට පසේ තෙතමනය එකාකාරව පවත්වා ගැනීම වැදගත්වේ. තවත්නට පසේ ජලය අඩු වූ විට තවත්නට පැලවල වර්ධනය බාලවේ. අධික ලෙස තවත්නට පස තෙත් ගතියෙන් යුක්ත වූ විට තවත්නට පැලවලට විවිධ දිලීර රෝග වැළඳීමට ඉඩ ඇත.

තවත්නට රෝග මර්ධනය :

1. දියමලන් කෑමේ රෝගය

තවත්නට පැල වලට පාංශු දිලීර රෝගකාරකයින් නිසා දියමලන් කෑමේ රෝගය ඇතිවේ. තවත්නට පසේ අධික තෙතමනය මෙම රෝගය වැළඳීමට හිතකර තත්ත්වයක් ඇති කරයි. මෙම රෝගය නිසා තවත්නට පාත්තිවලට වැඩිවීම සිදුවේ. රෝග මර්ධනය සඳහා රෝගී පැල ගලවා ඉවත් කර ඉතිරි නිෂ්පාදි පැලවල පාත්තිවලට වඩින සේ කපා හරවා වැනි දිලීර නාශකයක් යෙදීම කල යුතුවේ. මෙම රෝගය තවත්නට වලකා ගැනීම සඳහා තවත්නට පාත්ති හොඳින් ජීවානුහරණය කිරීම, තවත්නට තෙතමනය පාලනය කිරීම හා තවත්නට පැල පේලි අතරට කර කරන ලද දහඩියා දැමීම කල හැක.

2. දම් පැහැති පුල්ලි රෝගය:

රෝග ලක්ෂණ වන්නේ පත්‍ර මතුපිට තෙත් වූ පැල්ලම් ඇති වීමයි. රෝග මර්ධනයට බැනොනිල් හා ඩයිනෙන් එම් වැනි දිලීර නාශකයක් දින හතරකට වරක් යෙදීම කල යුතුවේ. තවත්නට වැඩුණු තවත්නට පැලවලට මෙම රෝගය වර්ෂාව අධික විට ඇති විය හැක.

3. තවත්නට වට පත්‍ර හානිය මර්ධනය :

සමහර ප්‍රදේශවල දී බොම්බයි එළු තවත්නට වලට පසේ ජීවත් වන ඉතා කුඩා ජීවීන් නිසා සත් වන වටපත්‍ර විෂයයක් හානි කරයි. මෙවැනි ප්‍රදේශවල තවත්නට වටපත්‍ර හානිය ඇතිවීමට පෙර

වලකා ගැනීම සඳහා පියවර ගත යුතු වේ. බීජ පැල තවත්නට මතු වී දින 14 කට පසු සෙ. මී. 90X මීටර 3 තවත්නට කාබොපියුරාන් 3% කට (වෙළඳ නම කාබොපියුරාන්, කුරුමර, හා පියුරඩින්) යන නමින් හඳුන්වන වටපත්‍ර නාශකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන රසායනික ද්‍රව්‍යයෙන් අවුත්සාසක් පාට යොදා තවත්නට තෙත් කල යුතුවේ. මෙසේ කිරීමෙන් තවත්නට වටපත්‍ර හානිය ඇති වීම වලකා ගත හැක.

තවත්නට කාම් හානිය මර්ධනය:

තවත්නට දී පැල මැක්කන්ගේ හා එළු දළඹුවාගේ හානිය ඇති විය හැක. මෙම හානිය හඳුනාගත් විගස මෙම ලීප්පේ පසු තැනක වීස්තර වන මර්ධන ක්‍රම අනුගමනය කල යුතුවේ.

තවත්නට පැලවල වර්ධන :

ප්‍රරෝහණය වී පසෙන් මතු වන බොම්බයි එළු පැල සුදු පාට වන අතර පැල දින 2-3 කදී දිග හැරී කොළපාට වේ. සති 6 කදී පත්‍ර විශාල වී වැඩි ඇති අතර පැලවල සාමාන්‍යයෙන් උස අතළු 6-8 පමණ වේ, තවත්නට පැලවල වර්ධනය දුර්වල නම් සති 4 කදී පමණ යුරියා ස්ට්‍රිප්පාක් තවත්නට යෙදීම සුදුසුවේ. මේ සඳහා තවත්නට පේලි අතර යුරියා ස්ට්‍රිප්ප වෘක්ෂයන් දමා එය පස සමඟ හොඳින් මිශ්‍ර කල යුතුවේ.

තවත්නට පැල තේරීම:

දින 38 සිට දින 45 අතර කාලයේදී තවත්නට පැල ගැලවීමට සුදු ප්‍රමාණයට වර්ධනය වේ. ගලවා ඩිට්‍රිවීමට සුදු තවත්නට පැලවල උස සෙ.මී. 20 පමණ විය යුතු අතර එහි පාදය තරමක් මහත් වූ (මු. ඇටයකට වඩා විශාල) හා පත්‍ර හතරක් සහිත විය යුතුවේ. බල්ප් සෑදීම ආරම්භ නොවූ හෝ පත්‍ර දෙකක් හෝ වඩා අඩු පත්‍ර ඇති ලීක්ස් පැල වැනි පැල ක්ෂණිකව ඩිට්‍රිවීම සඳහා තෝරා නොගත යුතුවේ. මෙවැනි පැල වලින් හොඳ අස්වනු නොලැබේ.

බොම්බයි එළු වගාවකට සුදුසු ඉඩමක ලක්ෂණ :

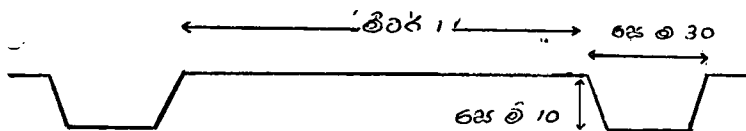
හොඳින් ජලාශ්‍රිත වන හා ජල සම්පාදන පහසුකම් ඇති ඉඩම් බොම්බයි එළු වගාවට

සූදුවේ. ඉහුදු වේලේ සිට අඩි 6000 ක් කැඩා
උස ප්‍රදේශයේ දැනු වැඩිය හැකි දිග අඩික
දර්ශන සහිත ප්‍රදේශයක් බෙදීමේ දැනු දිගකට
සූදු නොවේ. තවද බෝගය වේගයෙන් කාලයේදී
දියලි කාලයෙන් පැතිරී ගොස් ඇත.

ක්ෂේත්‍රය සකස් කිරීම:

ක්ෂේත්‍රය මනාව සි සා සකස් කරගත යුතුවේ.
බැවුම් සහිත ඉඩම් වල පාංශු සංරක්ෂණ කළ යුතු
ගැන අවධානය යොමුකළ යුතුවේ. තැනිතලා

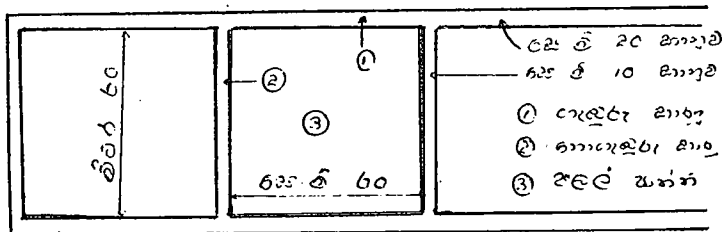
පාත්තල දිග මීටර් 60 කට වඩා අඩු විය යුතුවේ.
මීට වඩා දිග වූ විට ජල සම්පාදනය අසහනුයේ.
පාත්තී අතර වූ කැණු දිගට ජලය පුටවා ජල
සම්පාදනය කිරීමේදී දෙදින රූප සා හතේ පෙන්වන
පරිදි මීටර් 60 පමණ දිගින් සෙ. මී. 20 පමණ
ගැඹුරු කැණු සකස් කර ගත යුතුවේ. මෙම ක්‍රමයට
ජල සම්පාදනය කරගත හැක්කේ බැවුම් ගො
අඩු ඉඩම් වල පමණි. ජල සම්පාදනය කිරීමේදී
පාත්තී ඒකිනෙකින් දෙත් කරන සෙ. මී. 10

රූප සටහන 01 - භාවාග් ප්‍රාග්ධනය
නරඹා කඩා

අඩිමිල කැණු දිගට ජලය පටවා ජල සම්පාදනය
කිරීමට බලාපොරොත්තුවන දිග දිනේ පහත
සඳහන් අන්දමට ක්ෂේත්‍රය සකසා ගත යුතුවේ.
උස් පාත්තී සෙ. මී. 60 පමණ සකසා ගත යුතු
අතර සෙ. මී. 25 පමණ කැණු සකසා ගත යුතුවේ.
පාත්තී වල උස සෙ. මී. 10 පමණ විය යුතුවේ.

ගැඹුරු කැණු ජලයෙන් පුරවා පාත්තී දිගට
ජලය උරා ගැනීමට සැලැස්විය. සෙ. මී. 20
ගැඹුරු කැණු දර්ශන පහත කාලයේදී පලවාහනය
සඳහා උපයෝගී කර ගත යුතු වේ.

රූපය 02 පාත්ත අතර කොටුවල ජලය
පුරවා ජල සම්පාදනය කරන රට්ටු
පාත්ත සහ කොටු දිගේ යුග ආකාරය